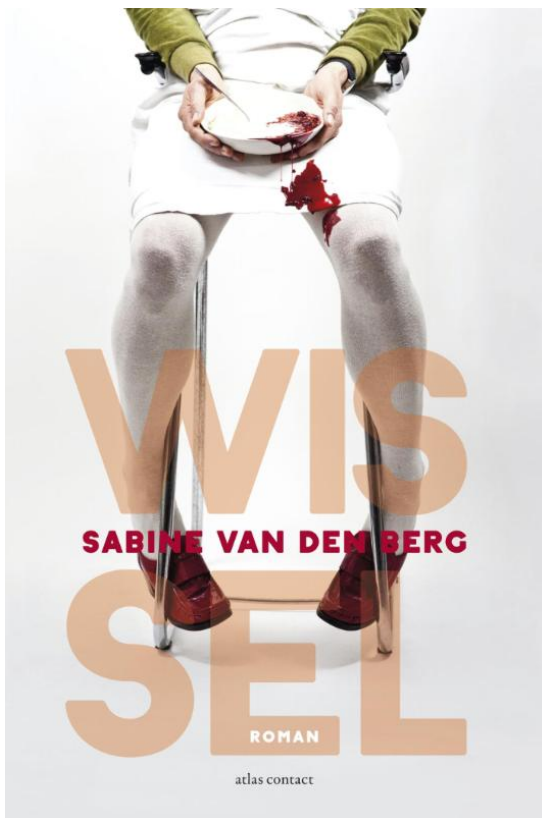

Wissel ? Sabine van den Berg

Column met boekbespreking voor website Boekhandel Roelants

Uiteindelijk is *Wissel*, denk ik, een boek over moed. Sabine van den Berg schreef een boek over een vader die van geslacht verandert en daarmee zijn gezin in een emotionele centrifuge gooit die maar door lijkt te blijven draaien. Het verhaal is des te indringender, omdat het is gebaseerd op de persoonlijke jeugdervaringen van de schrijfster.

Enkele keren heb ik Paul van Tongeren horen spreken over de kardinale deugden: verstand, rechtvaardigheid, moed en maat. Hij legde dan uit dat deugden geen uitersten zijn, eindpunten om naar te streven, maar juist het midden tussen twee uitersten, punten die je steeds moet opzoeken.

Op het eerste gezicht lijkt de moeder in het boek de deugdelijke tegenhanger van de losgeslagen vader. Waar hij volledig onverstandig handelt, blijft zij wijs. Waar hij totaal onrechtvaardig zijn gezin in de problemen brengt, ziet zij zijn gedrag in het perspectief van het moeilijke leven dat hij gehad heeft. Waar hij zich exuberant te buiten gaat aan kleding en auto's, leeft zij zuinig en houdt zo het gezin uit de problemen.

Maar bedacht ik me, is ze wel zo deugdelijk? Zij is immers niet slechts verstandig, maar zij mijdt obsessief ieder risico. Zij is niet zozeer rechtvaardig, nee, ze weigert te oordelen, waar dat door haar radeloze kind van haar gevraagd wordt. Zij houdt niet slechts maat in haar uitgaven, maar perst zichzelf volledig uit om de buitennissigheden van haar man te bekostigen.

Op één deugd vinden vader en moeder elkaar: beiden ontbreekt het aan moed. Waar hij de moed ontbeert om werkelijk in het reine te komen met wie hij is, en zijn gezin nodig heeft om te zwelgen in een niet te stelpen gebrek aan erkenning, daar ontbreekt het bij haar aan moed om daar paal en perk aan te stellen.

De enige die moed toont in het boek, is de hoofdpersoon zelf. Na een lange worsteling met uitersten in emoties, vertelt zij haar vader waar het op staat: *?'Je denkt steeds dat het aan je lichaam ligt, maar het ligt aan jou.'* Het vergt moed om dat te zeggen, en nog meer

moed om dit alles zo beklemmend en tegelijk zo helder op te schrijven als Sabine van den Berg gedaan heeft.

Verschenen op 15 april 2013 op www.roelants.nl